

הפודים את הקדשם, לאחרים הפודים; שהבעלים מוסיפים חומש על פדיונם, ואילו אחרים אין מוסיפין חומש; ודין זה הוא בין בקדשי בדק הבית העומדים מתחילה לפדיון, ובין קרבנות שנפל בהם מום והרי הם נפדים.

ב. אין יכול לעשות תמורה אלא הבעלים, אבל אדם אחר אינו יכול להמיר.

ג. התורם את תרומתו, בידו לתיתה לכל כהן שירצה, ואף יש לו בכך טובת הנאה מישראל שאומר לו: הא לך סלע זה, ותן תרומה זו לכן בתי שהוא כהן.

א. הקדיש אדם בהמה על מנת שיתכפר בו אחר ויצא בו ידי חובתו [רש"י]; הרי —

המקדיש הוא הנקרא "בעלים" לענין פדיון, והרי זה מוסיף חומש כשפודהו לכשהומם; אבל האחר שמתכפר בקרבן זה, אינו אלא כשאר אדם, ואינו מוסיף חומש —

והטעם: דכתיב: ואם "המקדיש" יגאל את ביתו ויסף חמישית כסף ערכך עליו והיה לו, הרי למדנו "מקדיש" מוסיף חומש ולא מתכפר.

והמתכפר ולא המקדיש הוא זה שעושה בה תמורה, כי הוא הנקרא "בעל הקרבן" לענין תמורה.⁽⁸⁰⁾

ולא שותפין כמבואר בהדיא בגמרא; גם לא נתבאר מה הכריחו לרש"י לפרש כן, ולא: וכי מאי קא מיבעיא ליה, הרי ודאי במקדיש ומתכפר נסתפק, והרי פשיטא וכו'?

80. כתב רש"י: "דאין ממירין בשל אחרים והאי לאו בעלים ידידיה הוא", וכוונתו ליתן טעם למה

גופא, בעי רבי אלעזר: לדברי האומר: פר יום הכפורים קרבן יחיד, עושה תמורה או אינו עושה תמורה?

ותמהינן: וכי מאי קא מיבעיא ליה לרבי אלעזר?!

שהרי ודאי פשיטא לן שאחיו הכהנים מתכפרים בו, וקרובן השותפין הרי אין עושה תמורה, ומה יש להסתפק בזה [רש"י]?⁽⁷⁹⁾

[רש"י: אי נימא] דהכי קא מיבעיא ליה:

אי [האם] בתר מקדיש הכהן הגדול שהקדישו משלו אזלינן, והוא הנקרא בעל הקרבן לענין תמורה, וכיון שהקדישו יחיד משלו ולא משל שותפות, הרי שהקרבן עושה תמורה?

אי בתר מתכפר — הוא וביתו ואחיו הכהנים — אזלינן, והם הנקראים בעלי הקרבן לענין תמורה, והואיל והרבה מתכפרין בו הרי יש לו שותפות של בעלים הרבה, ואינו עושה תמורה?

הרי אי אפשר לפרש כן, כי פשיטא דבתר מתכפר אזלינן —

דהרי אמר רבי אבהו אמר רבי יוחנן:

א. חילוק יש בפדיון הקדש בין בעלים

שאמר "והלוא פר יום הכפורים וכו' דקרובן יחיד", ולא אמר: שאינו קרבן ציבור, משמע כי קרבן יחיד הוא ואף לא קרבן שותפין.

79. צריך ביאור: האיך כתב רש"י, כי פר של יום הכפורים ודאי קרבן שותפין הוא, והרי רבי אלעזר נסתפק למאן דאמר: "קרובן יחיד" הוא